

פתיחת שנת הלימודים תשע"ה

ועדת החינוך התרבות והספורט

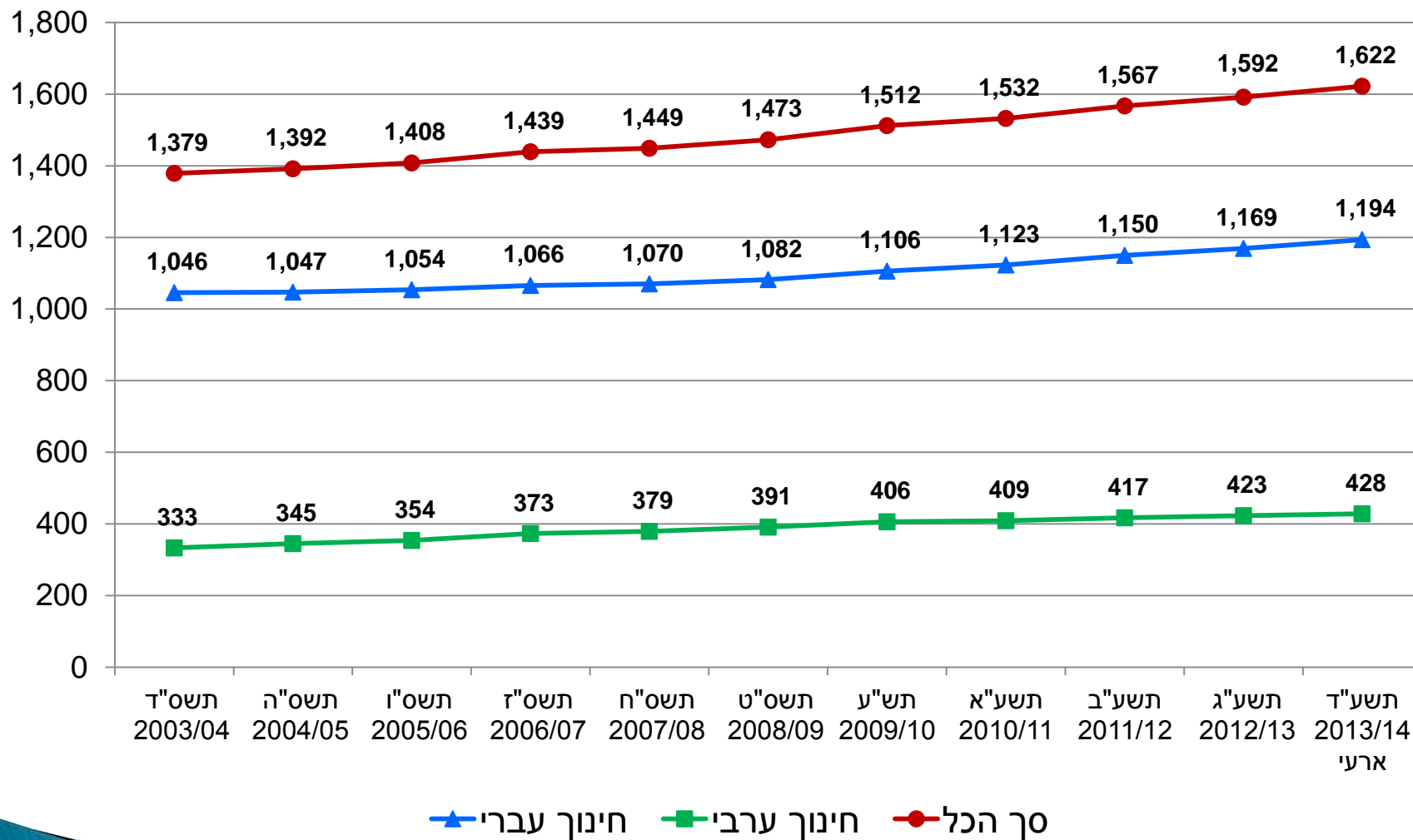
ט"ו באב תשע"ד

11 באוגוסט 2014

נתוני מערכת החינוך

תלמידים בבתי הספר (באלפים)

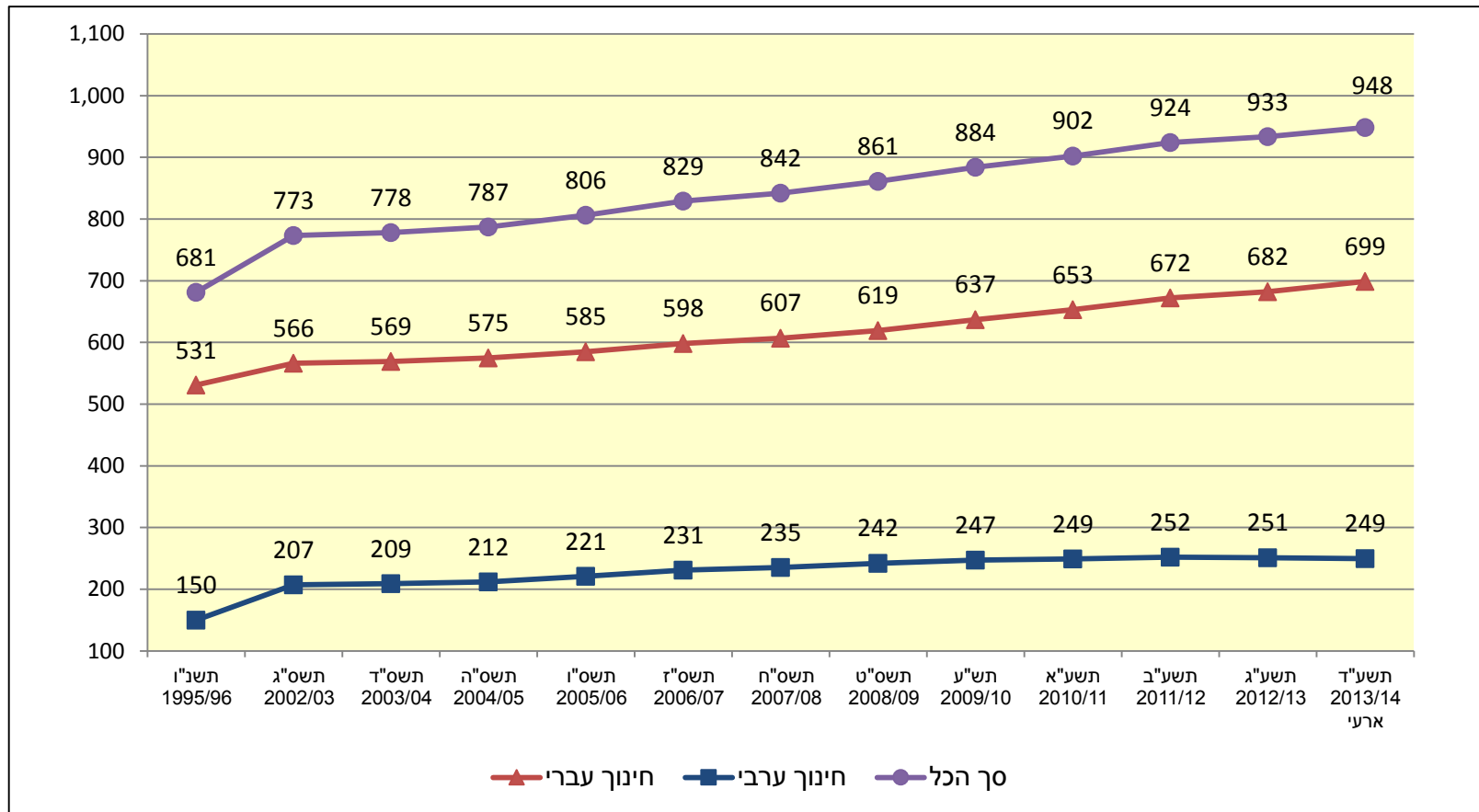
** מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

** לא כולל גנ"י

** סך התלמידים בגנ"י - 458 אלף (נכון לאוגוסט 2014)

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בחינוך היסודי לפי מגזר, תשנ"ו-תשע"ד

בין השנים תשס"ה לתשע"ד מספר התלמידים בחינוך היסודי גדל בשיעור של כ-20%, החינוך העברי גדל בשיעור של כ-22% ומהווה כיום כ-74% מסך התלמידים, החינוך הערבי גדל בשיעור של כ-17%, ומהווה כיום כ-26% מסך התלמידים.

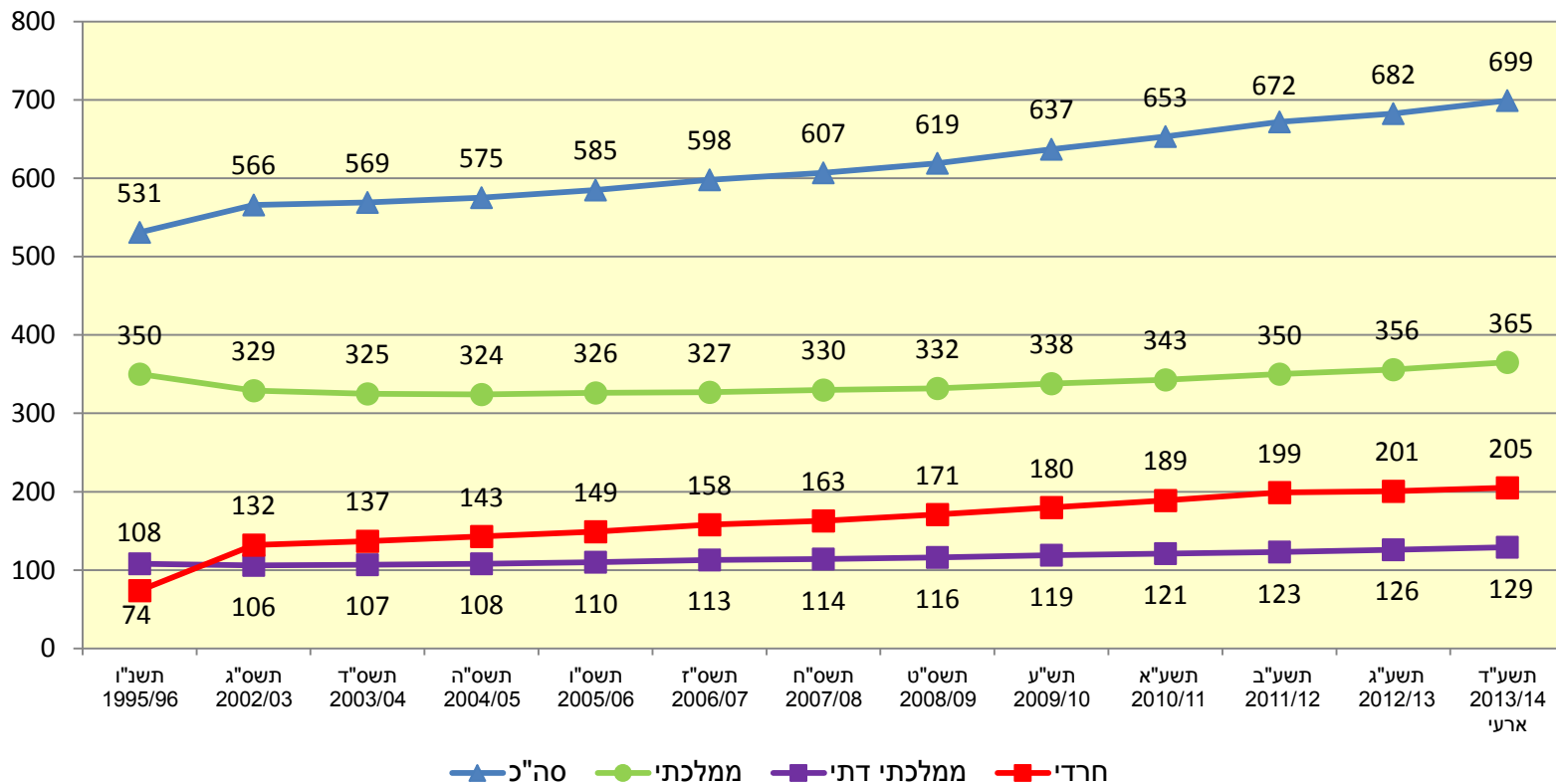
** מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

** לא כולל גנ"י.

** סך התלמידים בגנ"י - 458 אלף (נכון לאוגוסט 2014)

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בחינוך היסודי העברי לפי פיקוח, תשנ"ו-תשע"ד

בין השנים תשס"ה לתשע"ד מספר התלמידים בחינוך היסודי העברי גדל בשיעור של כ-22%. החינוך הממלכתי מהווה כ-52% מסך התלמידים.

החינוך הממלכתי דתי גדל בשיעור של כ-19% והחינוך החרדי גדל בשיעור של כ-43% ומהווה כ-29% מסך התלמידים.

** מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

** לא כולל גנ"י

** סך התלמידים בגנ"י - 458 אלף (נכון לאוגוסט 2014)

נתונים על בתי הספר

תלמידים, מוסדות, כיתות ועובדי הוראה

שנה	תש"ס 1999/2000	תשס"ה 2004/05	תשע"א 2010/11	תשע"ב 2011/12	תשע"ג 2012/13	תשע"ד 2013/14 (ארעי)	שיעור הגידול מתש"ס לתשע"ד
תלמידים	1,305,000	1,391,000	1,534,000	1,567,000	1,592,000	1,622,000	24%
מוסדות	3,543	3,813	4,300	4,410	4,481	4,584	29%
כיתות (בפועל)	48,800	51,900	60,000	62,000	63,600	65,000	33%
עובדי הוראה	104,000	116,000	137,000	143,000	147,000	152,000	46%

הנתונים מתייחסים לבתי-ספר בחינוך היסודי, בחטיבות-הביניים ובחטיבות העליונות, ואינם כוללים את גני הילדים, החינוך הגבוה ומוסדות אחרים. נתוני עובדי ההוראה כוללים את המורים ברשתות העצמאי, המעיין והת"תים ומחושבים לפי נתוני תשע"ג.

**מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

**לא כולל גנ"י

התכנית האסטרטגית 2014-2016

מטרות התכנית:

**א. קידום
למידה
משמעותית**

**ג. חיזוק
החינוך
הציבורי**

**ב. חינוך
למצוינות
ערכית
ואזרחית**

קידום למידה משמעותית

יעדים

קידום
למידה
משמעותית

- הבנייה משותפת של תפיסה פדגוגית כוללת של הלמידה המשמעותית.
- קידום הישגים לימודיים בדגש על פיתוח תפקודי לומד המותאמים למאה ה-21 (אסטרטגיית חשיבה מסדר גבוה, הבנה מעמיקה, יכולת עבודה בצוות, תחושת מסוגלות ויכולת ניהול עצמי של התלמיד).
- התאמת תכניות הלימודים, מערכי הערכה ומדידה, תפיסת הוראה, ההכשרה, ההתמחות והפיתוח המקצועי למימוש התפיסה הפדגוגית של למידה משמעותית.

קידום למידה משמעותית

הלכה למעשה

קידום
למידה
משמעותית

אוטונומיה וגמישות פדגוגית על כל הרצף

פינוי זמן ללמידה משמעותית

העמקה בלמידה

העמקת לימודי המדעים

הרחבת ההשכלה הכללית

מעורבות חברתית - קהילתית

קידום למידה משמעותית

א.1. אוטונומיה וגמישות פדגוגית על כל הרצף

□ בחירת נושאים להרחבה והעמקה

□ בחירת אופני ההערכה

□ גמישות בניצול השעות

□ הפעלת תהליכי הוראה, למידה והערכה מגוונים:

- רצף אסטרטגיות למידה - משינון להוראה משמעותית
- הטמעת תהליכי חשיבה, חקר, למידה חוץ-כיתית ועוד
- שימוש בסביבות למידה עתירות טכנולוגיות

קידום למידה משמעותית

א.2. פינוי זמן ללמידה משמעותית

קידום
למידה
משמעותית

□ **ביטול בחינות:** לא יתקיימו בחינות בגרות בכיתה י' וכן מועדי חורף בכיתה יא', צמצום שאלונים.

□ **מבנה אשכולות הלימוד - 3 אשכולות:** "עברית", "ידע עם עולם ומדינה", "מורשת ותרבות"

□ **צמצום בהיבחנות - 2 פעימות:**

תשע"ה: התלמיד יבחן בכל מקצוע בנפרד, כאשר הציון הסופי יהווה שקלול של המקצועות הנכללים באשכול
תשע"ו: אופן ההערכה בכל אשכול יקבע בשיח משותף עם כל הגורמים הרלבנטיים - מנהלים, מורים, תלמידים ואנשי חינוך

קידום למידה משמעותית

א.3. העמקה בלימוד

□ 30% מהחומר ילמד ברמת העמקה והרחבה תוך שילוב למידה פעילה, דרכיהוראה והערכה מגוונות המותאמות למגוון הלומדים

- מטלות חקר וביצוע - הבגרות תשלב מטלות חקר וביצוע בהן ישולבו:
- עידוד חשיבה יצירתית
 - מקוריות
 - עבודת צוות

א. קידום למידה משמעותית

א4. העמקת לימודי המדעים

לימודי מדעים - תנאי הכרחי לקבלת תעודת הבגרות

□ תחום זה מתייחס לחמשת המקצועות: ביולוגיה, כימיה, פיסיקה, מדע וטכנולוגיה בחברה (מוט"ב) ומדעי הטכנולוגיה. לימודי המדעים יהוו תנאי לקבלת תעודת הבגרות. הציון ייקבע על ידי בית הספר.

א. קידום למידה משמעותית

א5. הרחבת ההשכלה הכללית

קידום
למידה
משמעותית

לימודי השכלה כללית (אומנויות, חברה, רוח, מורשת ושפות) - תנאי הכרחי לקבלת תעודת הבגרות

□ בית הספר יבחר את המקצוע לצורך העשרה. הדיסציפלינות הנכללות בתחום זה: :
אומנויות, חברה, רוח, מורשת ושפות.

א. קידום למידה משמעותית

א6. מעורבות חברתית - קהילתית

קידום
למידה
משמעותית

שלוש שנים של מחויבות בקהילה ובחברה - תנאי הכרחי לקבלת תעודת הבגרות

- משנת הלימודים הבאה, תשע"ה, הזכאות לבגרות תותנה במחויבות בקהילה ובחברה במהלך 3 שנים ('י', 'יא', 'יב'). עם סיום החובות הנדרשות, יהא התלמיד זכאי לקבל את תעודת הבגרות. התכנית משלבת כישורי חיים וחינוך חברתי קהילתי ומכשירה את הבוגר לקראת למעורבות ואחריות לחברה.

א. קידום למידה משמעותית

דגשים - בתי ספר יסודיים

קידום
למידה
משמעותית

- כל בתי הספר היסודיים הציבוריים יעברו לניהול עצמי
- גמישות פדגוגית בשעות לימוד - בתי הספר ייקבעו באופן עצמאי 25% מסך שעות הלימוד.
- גמישות בפיתוח המקצועי - בתי הספר יגבשו מתווה עצמאי לפיתוח צוות המורים.
- בתי הספר יגבשו דרכי הערכה מגוונות להערכת התלמיד
- בחירת התכנים מתוך תכנית הלימודים - המורים והתלמידים יקבעו כ- 30% מהתכנים הנלמדים.

א. קידום למידה משמעותית

מתווה חדש למיצ"ב – נבחנים אחת ל- 3 שנים

במתווה:

- שכבת תלמידי כיתות ה' ייבחנו במיצ"ב בשלושה תחומי דעת: שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה ואנגלית.
- שכבת תלמידי כיתות ח' ייבחנו בארבעה תחומי דעת: שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה, אנגלית ומדעים.
- מבחני המיצ"ב לכיתות ב' – יתקיימו במתכונת פנימית.

ההפחתה בתדירות המיצ"ב, לצד המדיניות החדשה של המשרד המטמיעה למידה משמעותית, תייצרנה מדידה מאוזנת, ראויה ונכונה יותר.

ב. קידום מצוינות ערכית וחברתית

יעדים

- העמקת החינוך הרגשי, הערכי והחברתי וקידום מעורבות אישית וחברתית.
- טיפוח אקלים מיטבי לחיזוק החוסן והצמיחה האישית ולקידום הכלת האחר וקבלת השונות.
- קידום שוויון הזדמנויות ומיצוי הפוטנציאל לכלל הקבוצות בחברה הישראלית.
- טיפוח זהות וערכי מורשת ייחודיים בתוך מרחב חיים משותף בחברה הישראלית על גווניה במדינה יהודית ודמוקרטית ברוח מגילת העצמאות.
- קידום תפיסה הוליסטית המקדמת רצף חינוכי בין כלל מערכות החינוך: מחנכים "מסביב לשעון".

ב. קידום מצוינות ערכית וחברתית הלכה למעשה

ב1. "מחנכים מסביב לשעון":

➤ בתיה"ס של החופש הגדול - כ- 180 אלף תלמידים

➤ פעילויות "קיץ אחר" – ערי ילדים ונוער, מתחברים בחופים, יורדים בטוח לאילת, קייטנות דיגיטליות, אפליקציית "קיץ אחר", מוקד התנדבות לנוער, קו פתוח להורים ותלמידים, העמקת הקשר בין תלמידים ומורים.

ב2. העמקת והרחבת ההכלה באמצעות התכנית הערכית - חברתית "האחר הוא אני"

– כל בית ספר הגיש תכנית. נכתבו ונבחרו תכנים הנוגעים לנושא בדיסציפלינות השונות.

ב3. תעודת בגרות המבטאת מחויבות ערכית, קהילתית ואזרחית.

ב. קידום מצוינות ערכית וחברתית

4. הגדלת מספרי בתי הספר המתגברים לימודי יהדות פלורליסטית / בתי הספר המשלבים:

- תשע"ה: 200 בתי ספר
- תשע"ד: 100 בתי ספר

5. עידוד מפגשים בין אוכלוסיות – הגדלת התקנה במטה לחינוך אזרחי ומנהל ח"ן:

- 2014: 4.5 מיליון ₪
- 2013: כ- 380,000 ₪

6. בחינוך המיוחד: "דורנר" כמהלך להגברת השילוב – יסודי:

- תשע"ה: 1200 תלמידים (חולון, טירת הכרמל, מעלה אדומים, ירושלים, מתי"א מעלה והר)
- תשע"ד: 680 תלמידים (חולון, טירת הכרמל, מעלה אדומים)
- תשע"ג: 70 תלמידים (חולון)

ג. חיזוק החינוך הציבורי

יעדים

חיזוק
החינוך
הציבורי

- קידום מנהיגות מפקחים, מנהלים וצוותי חינוך באמצעות הרחבת האוטונומיה ועידוד יוזמות.
- מתן מענה חינוכי וארגוני שיאפשר הכלתם של תלמידים מזרמי חינוך מגוונים.
- ביסוסו של משרד החינוך כארגון המקדם ערכים של מצוינות ניהולית, מקצועית ושירות.
- התאמת סביבת הלמידה לתפיסה ולצרכים הפדגוגיים של מוסדות החינוך.

ג. חיזוק החינוך הציבורי הלכה למעשה

חיזוק
החינוך
הציבורי

1. העצמת מפקחים, מנהלים וצוותי חינוך
2. הקמת מחוז חרדי
3. התחדשות החינוך המקצועי טכנולוגי
4. הכנסת מסגרות לימוד נוספות לחינוך הציבורי
5. הרחבת אזורי הבחירה המבוקרת
6. שדרוג כפרי הנוער

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג1. העצמת מפקחים, מנהלים וצוותי חינוך

גיוס מורים איכותיים

שיפור השירות לעובדי הוראה במטה ובמחוז – הנגשת זכויות ומידע, הרחבת

המוקדים הטלפונים, הרחבת המענים לטיפול במורים חדשים.

פיתוח מקצועי רב שנתי ומקצועי לכל דרגי עו"ה

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג2. הקמת מחוז חרדי

בתי ספר וגני ילדים ממלכתי חרדי

חיזוק
החינוך
הציבורי

בתי ספר - ממלכתי חרדי

➤ תשע"ה: 36 בתי ספר

➤ תשע"ד: 16 בתי ספר

גני ילדים – ממלכתי חרדי

➤ תשע"ה: 32 גני ילדים

➤ תשע"ד: 2 גני ילדים

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג2. הקמת מחוז חרדי
בתי ספר וגני ילדים ממלכתי חרדי

חיזוק
החינוך
הציבורי

□ תוספת של למעלה מ- 100 תקנים לפיקוח ומנהלה.

□ פתיחת מסגרות תיכוניות המכשירות לבגרות

➤ פתיחתן של ישיבות תיכוניות חדשות - 4.6 מיליון ₪
(בפריסה ל- 5 שנים)

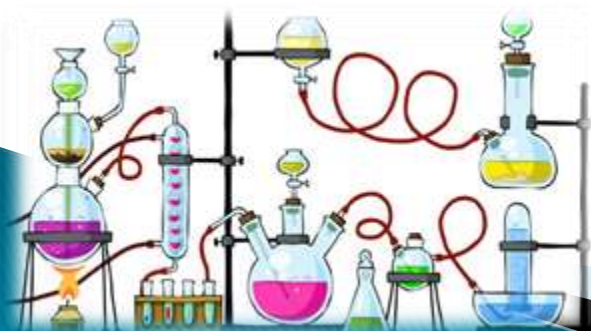
➤ "בגרות בשנה" לבוגרי ישיבות קטנות - 11.5 מיליון ₪

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג3. התחדשות החינוך המקצועי טכנולוגי

- הקמת בתי ספר ומרכזים טכנולוגיים ומקצועיים
- פתיחת שני מרכזים אזוריים בחיפה ובבאר שבע
- הגדלת מספר התלמידים בחינוך הטכנולוגי ובלמידה משולבת
- תכנית הסייבר הלאומית
- פיתוח וחיזוק רמת ההוראה ושיטותיה בחינוך הטכנולוגי והמקצועי
- פיתוח מקצועות לימוד חדשים – למסלולי לימוד י"ג-י"ד

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג4. הכנסת מסגרות לימוד נוספות לחינוך הציבורי

בתי ספר דמוקרטיים

מעבר מוסדות חינוך מהחינוך המוכר שאינו רשמי לחינוך הרשמי

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג5. הרחבת הבחירה המבוקרת והייחודיות הבית ספרית

הרחבת מגוון המענים החינוכיים, מענה לשונות הקיימת בקרב התלמידים, מענה לכישורים הרב גוניים ומענה לצרכי ההורים.

מספר רשויות בבחירה מבוקרת

- תשע"ה: למעלה מ- 30 רשויות
- תשע"ד: 15 רשויות

מספר בתי ספר ייחודיים

- תשע"ה: כ- 600 בתי ספר
- תשע"ד: 100 בתי ספר

ג. חיזוק החינוך הציבורי

ג6. שדרוג כפרי הנוער

המשרד בשיתוף "הפורום הציבורי" גיבש תכנית חומש לשיפוץ פנימיות בכפרי הנוער. התכנית תתפרס על פני חמש שנים

- **תשע"ה:** הקצאה של 50 מיליון ₪, המיועדים ל- 35 מבני פנימייה, ב- 40 כפרי נוער. התקציב נותן מענה ל- 1,500 חניכים.
- **עד התאריך ה- 1.9.2014:** 17 כפרי נוער עם מגורי חניכים משופצים, הכוללים: חדר חדש, מקלחת ושירותים חדשים, ריהוט חדש.
- **בתוך 5 שנים:** כל מגורי החניכים בפנימיות בכפרי הנוער יעברו שיפוץ.

פעילות במהלך מבצע "צוק איתן"

המשך ניהול שגרה בחירום

- הפעלת חדר מצב במטה ובמחוזות.
- מינוי מפקח מתכלל ומתאם מטעם משרד החינוך כאיש קשר ברשות המקומית אל מול המחוז.
- למידה מרחוק והפעלת קייטנות וירטואליות לכ - 260 אלף ילדים.
- הפעלת תכניות למידה ותמיכה באתרי החירום של המשרד.
- קיום בחינת בגרות במתמטיקה - מועד ב' ו-ג' במרחבים מוגנים.
- יצירת קשר תומך של מנהלים ומורים עם תלמידיהם ואיתור צרכים.

פעילות במהלך מבצע "צוק איתן"

המשך ניהול שגרה בחירום

- המשך פעילות קייטנות ומחנות באזור שמעבר ל-40 ק"מ מרצועת עזה.
- ביצוע פעילות הפגה ל-60,000 ילדי הדרום בגזרת ה-0-40 ק"מ מרצועת עזה.
- חלוקת 1,700 ערכות הפגה לפעילויות בתוך מרחבים מוגנים.
- הארכת שנה"ל בשבוע לילדי החינוך המיוחד בעלי הלקויות הקלות.
- הפעלת תלמידים מתנדבים – 5,000 תלמידי מנהיגות צעירה.
- חינוך מיוחד – המשך לימודים במרחבים מוגנים, פעילות הפגה בכפרי נוער (1200 תלמידים).
- שפ"י – הפעלת מוקדי תמיכה למשפחות שכולות, תמיכה בעובדי הוראה, קו פתוח ליעוץ, מתן מענה ייעוצי הדרכתי טיפולי, פרסום חומרים מקצועיים לצוותי חינוך, הורים ותלמידים.

פתיחת שנת הלימודים

למידה משמעותית ורלבנטית על רקע אירועי הקיץ

- בשבועיים הראשונים ללמידה השיעורים יעסקו באירועי הקיץ - בהיבט הרגשי ובהיבט החברתי ערכי - "צוק איתן", "האחר הוא אני" - תופעות של גזענות והסתה, דילמות מוסריות, ומתן כלים להתמודדות נכונה עם אירועים אלה. כמו כן, יעסקו בזהות יהודית לאומית.
- הפוגה מנוהלת - שילוב אומנויות, ימי שד"ה, אתרי מורשת, פעילות מש"צים ומד"צים, הקמת תערוכות בסדר יום הלימודים.
- פעילות אחר הצהריים - מתנסים, תנועות נוער, ארגוני נוער.
- חזרה לשגרה, בשימת דגש על היבטים רגשים, חווייתיים ולימודיים.
- איתור מצוקות של ילדים ומתן מענים, על פי הנדרש - לאורך שנה"ל.
- שינוי מודל הלמידה והתאמתו למתווה ה"למידה המשמעותית" ולאירועי הקיץ - ניהול השיעורים במרחבי בתי הספר (כגון: ספרייה, חצר בית הספר, חדר אומנות, מוסיקה וכד').

ביטחון ובטיחות היערכות לשעת חירום

לקראת פתיחת שנת הלימודים

- פורסמו הנחיות להיערכות בתחומי הביטחון והחירום בעקבות מבצע "צוק איתן"- חזרה הדרגתית לשגרת למידה.
- הכנת תכנית חליפית לקיום הלימודים במקרה של הסלמה.
- ביצוע כנסים רשותיים לכל רכזי הביטחון של בתי הספר ומנהלות הגן.
- התאמת הנחיות מפת הצפירה החדשה למוסדות החינוך.
- תרגול מוסדות החינוך לכניסה למרחב מוגן בשלבים במהלך השבועיים הראשונים לפתיחת שנת הלימודים.
- יישום הנחיות האבטחה החדשות בכל מוסדות החינוך בישובים צמודי הגדר בהובלת המשרד לביטחון פנים ומשטרת ישראל.

ביטחון ובטיחות

❑ קביעת מדיניות ופרסום הנחיות לרשויות המקומיות בתחומי הביטחון הבטיחות והיערכות לשעת חירום (חוזרי מנכ"ל נהלים, הנחיות).

❑ פיקוח ובקרה על הרשויות והבעלויות בתחומים אלו.

❑ הכשרה מקצועית בנושאי ביטחון ובטיחות:

- 500 קבט"ים במוסדות חינוך.
- 350 מנהלי בטיחות מוסדות חינוך רשותיים,
- 3,200 רכזי ביטחון בית ספריים, מנהלי בתי ספר וגננות.

❑ תקציב שיפוצי הקיץ

➤ 53.5 מיליון ש"ח הוקצו לרשויות לצורך ביצוע תיקון ליקויי בטיחות, לקראת פתיחת שנה"ל.

❑ ריכוז "אישורי בטיחות" מהרשויות והבעלויות.

שירותי בריאות לתלמיד

שירותי בריאות לתלמיד □

➤ שירותי בריאות לתלמיד ניתנים מתוקף חוק בכיתות א' – ט' – באחריות משרד הבריאות.

שירותי עזרה ראשונה □

➤ השירות ניתן בשעות הלימודים באמצעות מד"א (פנייה של המוסד החינוכי למוקד ייעודי).

סייעות רפואיות בחינוך הרגיל □

➤ המשרד אישר 1,020 בקשות לתקצוב סייעות. החלטות הוועדה נשלחו לרשות המקומית.

שירותי בריאות לתלמיד

תכניות בקידום בריאות □

- בתי הספר וגני ילדים מקדמי בריאות
- תורחב ההכרה בבתי"ס מקדמי הבריאות
- הטמעת תכניות לקידום הבריאות בכלל בתי הספר וגני הילדים כחלק מהתהליך החינוכי.

חוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה, התשע"ב – 2012 □

- החוק עבר בקריאה שניה ושלישית. המשרד יערך השנה, לקראת יישומו בשנת הלימודים תשע"ו. במסגרת החוק, תיאסר במזנוני בתי הספר ובקיוסקים שבתחומם מכירה של מזון לא בריא.

חדש

- במקרים בהם מוכרים וספקי מזון לא יעמדו בתנאי החוק, יוטלו עליהם קנסות כספיים.

בינוי

היערכות לשנה"ל תשע"ה

בנייה חדשה □

- סה"כ כיתות בתי ספר: 2,100
- תקציב: ₪ 1,335,946,446

- סה"כ גני ילדים: 459
- תקציב: ₪ 355,530,000

חידוש מבנים □

- סה"כ בתי ספר: 110
- תקציב: ₪ 54,263,510

מבנים יבילים □

- סה"כ מבנים יבילים: 281
- תקציב: ₪ 25,582,300

בינוי

היערכות לשנה"ל תשע"ה

נגישות □

- סה"כ נגישות כללית: 32,000,000 ₪
- סה"כ נגישות פרטנית: 15,000,000 ₪

רעידות אדמה □

- סה"כ בתי ספר שחוזקו 9
- סה"כ בתי ספר בתהליכי חיזוק 205
- סה"כ תקציב: 6,500,000 ₪

רפורמות □

- תקציב עוז לתמורה לבינוי פינות עבודה והצטיידות: 21,348,000 ₪

תודה.